

آینه

جمهوری اسلامی

راه‌مقابله‌بابحران‌کانگذ

● تنها گذاشتن اصحاب مطبوعات و ناشران در بحران شدیدی که در زمینه کانگذ و سایر اقلام چاپ از قبیل فیلم و زینک و مرکب به وجود آمده، یک بی‌توجهی غیرقابل درک از ناحیه دولت است. مطبوعات و صنعت نشر اکنون در حال احتضار هستند. حل مشکل این مجموعه فقط به اراده‌ای نیاز دارد که متأسفانه در مسئولین دیده نمی‌شود. چرا دولت در موضوع کانگذ به واردکنندگانی اعتماد می‌کند که صدها میلیون دلار ارز دولتی را می‌گیرند و هر طور دلخواهشان است با آن بازی می‌کنند و اصحاب مطبوعات را دچار بحران می‌کنند؟ ما که در شمال و جنوب کشور امکان تولید انواع کانگذ را داریم و با اندکی همت و ابتکار حتی مواد اولیه آن را نیز می‌توانیم تأمین کنیم، چرا به واردکنندگان فرصت‌طلب و دلالان چپاولگر متکی شده‌ایم و کشور را با بحران مواجه کرده‌ایم؟ راه مقابله با بحران کانگذ، تکیه بر تولید داخلی است که البته با استفاده از مدیران قابل اعتماد، کاردان و دلسوز قابل دسترسی می‌باشد.

سازمان

مراقب تحریکات آمریکا در منطقه باشیم

● **علی بیگلری، استاد دانشگاه:** ترامپ در رقابت‌های انتخاباتی اعلام کرده بود که دنبال جنگ نیست و از طرف دیگر به نظر نمی‌رسد عربستان سعودی و امارات متحده هم تمایل به چنین کاری داشته باشند. چون توانایی تهاجمی در ارتش کشورهای مثل بحرین و امارات متحده وجود ندارد و سطح آسیب‌پذیری خیلی بالایی دارند. بنابراین به نظر نمی‌رسد که حتی اگر آمریکا هم آنها را به چنین کاری تشویق کند، دست به چنین اقدام خطرناکی بزنند. در حقیقت کشورهای عرب با آمریکا در این زمینه همراهی نمی‌کنند حتی امارات. دولت ایران هم ظرف یک سال اخیر که ترامپ از برجام خارج شد، در سیاست‌های خود با آرامش عمل کرده و نه‌تنها در منطقه عراق و سوریه بلکه در خلیج فارس هم آرامش بیشتری حکم‌فرماست و سیاست ثانی و تأمل را در پیش گرفته است و البته کار درستی است. اگرچه فشارها و تحریم‌ها اوضاع را سخت کرده اما باب دیپلماسی می‌تواند همیشه باز بماند. پنجره‌های دیپلماسی به سمت آمریکا مسدود است اما نظام برنامه خود را برای ایستادگی و مقابله با تحریم‌ها دارد و با انسجام درونی و اقدامات دیپلماتیک از این بحران هر چند سخت عبور خواهد کرد.

دیپلماتی

کلمه حق و مراد باطل

● **عباس عبدی، تحلیلگر مسائل سیاسی و اجتماعی:** بنده می‌فهمم که رشد اقتصادی دورقمی چین و تبدیل‌شدن به قطب اصلی اقتصاد جهانی بسیار ارزشمند و مهم است و همین پیشرفت است که آنان را به مردمی سربلند تبدیل کرده، ولی از سویی دیگر نحوه برخورد با اقلیت‌های قومی و دینی یا گروه‌های روشنفکری و... را نیز می‌بینیم و نمی‌توان متوجه شد که چرا این حکومت باید نسبت به آزادی این افراد تا این حد حساس باشد و آنان را محدود کند. البته بخشی از تبلیغات ضدچینی محصول سیاست‌های رسانه‌ای غرب است و لزوما نباید همه آنها را باور کرد ولی این فقط بخشی از ماجراست. در روسیه نیز همین مسئله البته با شدت بیشتری وجود دارد و در میان مردم نیز این استنباط وجود ندارد که کوشش برای شکل‌دادن اینترنت ملی با هدف جلوگیری از وابستگی به ایالات متحده است، بلکه تصور می‌کنند که کوشش اصلی برای ممنوعیت آزادی‌های قانونی و دسترسی به اخبار و اطلاعات و نظرات دیگران است. هنگامی که در سال گذشته تلگرام را فیلتر کردند و کوشیدند که برخی از برنامه‌های داخلی را جایگزین آن کنند، عینا این اتفاق افتاد. اگرچه استدلال‌ها در این چارچوب دور می‌زد که اطلاعات تلگرام دست بیگانگان است و باید در یک شبکه ملی قرار گیرد ولی هیچ‌کس کوچک‌ترین باوری به این سخن نداشت و همه می‌دانستند که مسئله چیز دیگری است. بنده همان موقع گفتم اگر هدفشان کسب استقلال و امنیت فضای مجازی بود، نیازی به این شیوه رفتار نبود. می‌توانستند اجازه دهند که برنامه‌های مستقل در داخل کشور شکل بگیرد و در این صورت بسیاری از مردم خودبه‌خود وارد این برنامه‌ها می‌شدند و اگر آنها را دارای کارایی و سالم و آزاد می‌یافتند ترجیح می‌دادند که از آنها استفاده کنند.

کیمیان

آرایش جنگی آمریکا، آرایش مناسب‌ما

● در زمانی که دشمن آرایش جنگی گرفته است، ما هم باید آرایش جنگی داشته باشیم و همه می‌دانیم که در آرایش جنگی یک جایگاه برجسته‌ای به نام «فرمانده» وجود دارد. حد و خط را فرمانده باید تعیین کند و زمان حرکت و حمله و غافلگیری را او مشخص نماید. تعیین رمز و راه عملیات با اوست. بنابراین دیگریانی که می‌خواهند در مصاف با دشمن قرار گیرند که همه باید قرار بگیرند، به این نکته و نقطه توجه خاص داشته باشند. خب حالا همان فرمانده در کنار قاعده کلی از «آتش به اختیار» هم سخن گفته است و در واقع این اجازه و حتی دستور کلی هم برای عملیات‌های دیگر صادر کرده است.

politics@sharghdaily.ir

دیپلماسی

فشار حداکثری آمریکا بر برنامه هسته‌ای ایران

اختیارات هسته‌ای برجام زیر تیغ

ویت

کاهش داده، توان ایران برای کوتاه‌کردن مدت‌زمان

دستیابی به یک سلاح هسته‌ای را محدود کرده و از حکومت ایران در زمینه تجدید ساخت تأسیسات هسته‌ای برای اهداف دارای حساسیت اشاعه تسلیحات هسته‌ای جلوگیری می‌کند. ما حق خود را برای صرف‌نظرکردن یا اصلاح سیاست‌مان که دربرگیرنده این اقدامات منطبق با عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای است، برای هر زمانی که ایران از تعهدات و محدودیت‌های هسته‌ای خود تخلفی کند یا به این نتیجه برسیم که چنین طرح‌هایی دیگر ارزشی در زمینه محدود‌کردن فعالیت‌های هسته‌ای ایران ندارند، حفظ می‌کنیم. مایک پمپو، وزیر امور خارجه، هنوز بر این باور است که ایران باید یک گزارش کامل از بخش‌های نظامی اولیه برنامه هسته‌ای خود به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه دهد؛ به‌طوری‌که قابل رسیدگی باشد و این فعالیت را برای همیشه متوقف کند. او همچنین درخواست خود را مبنی بر اینکه ایران باید غنی‌سازی هسته‌ای را متوقف کرده و هیچ‌گاه به دنبال دستیابی به

ممانعت از انجام تعهدات برجامی ایران

رضا نصری با اشاره به تصمیم دولت آمریکا مبنی بر لغو دو مورد از معافیت‌های هسته‌ای ایران (لغو معافیت‌های مربوط به انتقال مازاد آب سنگین به عمان و مبادله اورانیوم در ازای کیک زرد) گفت: دولت آمریکا قصد دارد در عمل مانع انجام تعهدات ایران شود. این کارشناس مسائل سیاست خارجی در صفحه توئیتر خود دراین‌باره نوشت: «با لغو معافیت‌های مربوط به انتقال مازاد آب سنگین به عمان و مبادله اورانیوم در ازای کیک زرد، دولت آمریکا قصد دارد در عمل مانع انجام تعهدات ایران شود تا سپس ایران را به پایبندنبودن به تعهدات خود متهم کند. قاعدا تا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نمی‌تواند ایران را - پس از ممانعت آمریکا از اجرای تعهداتش - به پایبندنبودن متهم کند. اگر هم نکند، این زمینه‌ای خواهد شد تا آمریکا اعتبار گزارش‌های آژانس را زیر سؤال ببرد».

ظریف در گفت‌وگو با «لوبلاگ»:

اروپا به‌جای حرف، به تعهدات برجامی خود عمل کند، وگرنه...

منطبق با عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای داشته باشند. این معافیت‌ها از مدت ۱۸۰ روز به ۹۰ روز کاهش خواهند یافت. مورگان اورتاگوس، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا، نیز در بیانیه‌ای اعلام کرده است که «کمک به افزایش قدرت تأسیسات هسته‌ای بوشهر به بیش از واحد راکتور موجود، مشمول تحریم می‌شود». اورتاگوس افزون بر این اظهار کرد که آمریکا دو مورد از معافیت‌هایی را که به ایران اجازه می‌داد تا آب سنگین مازاد خود را انبار کند و اورانیوم غنی‌شده خود را با اورانیوم طبیعی معاوضه کند، لغو خواهد کرد. همچنین برلین هوک، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران، در گفت‌وگو با سی‌ان‌ان اظهار کرد: این تصمیم توان ما را برای تحت فشار قراردادن برنامه هسته‌ای ایران در راستای فشار اقتصادی حداکثری افزایش داد.

ممانعت از دستیابی ایران به تسلیحات هسته‌ای

در سند یادشده وزارت امور خارجه آمریکا مطرح شده است؛ ما به ادامه برخی پروژه‌های منطبق با عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای که فعالیت‌های هسته‌ای ایران را محدود و همچنین به حفظ وضعیت موجود برنامه هسته‌ای کمک می‌کند، به طور موقت اجازه ادامه‌یافتن می‌دهیم تا وقتی که به توافق جدید دست یابیم که تهدید اشاعه تسلیحات هسته‌ای از سوی ایران را برطرف کند.

به گزارش ایسنا، در ادامه بیانیه وزارت امور خارجه آمریکا آمده است: این بیانیه در ادامه درخواست‌های زیاده‌خواهانه‌اش همچنین مطرح کرده است که اقدام امروز (سوم ماه می) در راستای اقداماتی برای کنترل برنامه هسته‌ای ایران انجام می‌شود. آمریکا در ماه نوامبر سال ۲۰۱۸ تحریم‌هایی را علیه همکاری‌های هسته‌ای با ایران از جمله از طریق معین‌کردن نهادهای سازمان انرژی اتمی و محدودکردن کمک خارجی به گسترش برنامه هسته‌ای ایران، دوباره اعمال کرد. آمریکا در سال ۲۰۱۹، فرد و نهاد ایرانی مرتبط با اقداماتی را که ادعا می‌شود دارای حساسیت اشاعه تسلیحات هسته‌ای بودند، تحریم کرد. ادعا می‌شود که این تحریم‌ها دربرگیرنده دانشمندانی است که در برنامه هسته‌ای قبلی ایران فعالیت داشتند و در فناوری‌های دارای حساسیت بالقوه به کار گرفته‌شده در اهداف صلح‌آمیز و همچنین نظامی از سوی ایران، تحت رهبری مسئول قبلی برنامه هسته‌ای ایران در حال خدمت هستند.

در آخر وزارت امور خارجه آمریکا در این بیانیه اظهار کرد: آمریکا به اعمال فشار حداکثری بر حکومت ایران ادامه خواهد داد و بر ممانعت از هرگونه راه برای دستیابی ایران به تسلیحات هسته‌ای، متعهد می‌ماند.

ما را می‌دانند. آنها کشوری مستقل هستند اما امیدواریم این را در نظر بگیرند که سرنوشت‌هایمان درهم تنیده است».

اروپا عمل کند وگرنه خطر نابودی برجام وجود دارد

او همچنین در پاسخ به سؤالی درباره ادامه پیبندی اروپایی‌ها به برجام درحالی‌که تنها ۱۰ درصد به تعهداتش عمل می‌کند، افزود: «همان‌طور که گفتید اروپا کمتر از ۱۰ درصد پایبند است؛ در اظهارات علنی‌اش می‌گوید بیش از صددرصد اسما در عمل کمتر از یک درصد به‌طور واقعی تعهداتش را عملی می‌کند. من بر این باورم که اگر اروپا می‌خواهد در موقعیتی باشد که به خواسته‌هایش برسد، باید به جای حرف‌زدن، عمل کند، وگرنه با خطر نابودشدن کل این دستاورد روبه‌رو هستیم».

مشاوران ترامپ در حال سوق دادن او به سمت تنش بیشتر هستند

ظریف در پاسخ به اینکه چقدر این وضعیت یک طرفه درخصوص برجام طول خواهد کشید، گفت: «من به رئیس مجمع عمومی سازمان ملل که یک کنفرانس چندجانبه‌گرایی را برگزار می‌کرد، گفتم که شما نمی‌توانید به‌طور یک جانبه چندجانبه باشید». ظریف در پاسخ به آخرین سؤال مبنی بر اینکه به گفته ترامپ به دنبال جنگ با ایران نیست اما اکنون در رأس سیاست‌هایی قرار دارد که روابط ایران و آمریکا را به سمت درگیری و مناقشه سوق می‌دهد، تصریح کرد: «رئیس‌جمهور ترامپ خود گفته است که نمی‌خواهد آغازکننده جنگ باشد. من هیچ چیزی را پیش‌بینی نمی‌کنم. وی در کارزارهای انتخاباتی و پس از آن اذعان کرده که جنگ‌های قبلی آمریکا در منطقه فاجعه‌بار بوده است. به همین دلیل است که معتقدم مشاوران ترامپ و کسانی که روی او نفوذ دارند، در حال سوق‌دادنش در مسیری هستند که به تنش بیشتر و درگیری می‌انجامد و این حقیقت ماجراست».

ظریف افزود: «تائناخواه گفت که به ترامپ پیشنهاد قرارداد نام سپاه در فهرست سازمان‌های تروریستی را داده است. رئیس‌جمهور ترامپ زمانی که تصمیم دولت برای عدم تمدید معافیت‌های نفتی را اعلام کرد، گفت عربستان و امارات تضمین داده‌اند که کاستی‌های بازار و نفت ایران را جبران می‌کنند. این به معنی اقدام به تروریسم اقتصادی است. وزارت امور خارجه و جان بولتون، مشاور امنیت ملی آمریکا به‌طور علنی گفتند که می‌خواهند به قدری بر مردم ایران فشار بیاورند که سیاست‌هایشان را بپذیرند. این نیز تلاشی آشکار برای قتل عام است چراکه آنها می‌خواهند ایران را محروم کنند».

او در ادامه گفت: «همان‌طور که وزیر خارجه پمپو گفت، طبق ارزیابی‌هایشان فروش نفت ایران به ۱۰ میلیارد دلار کاهش یافته که برای تهیه غذا و دارو از خارج کافی نخواهد بود». او تلاش می‌کند؛ اگرچه موفق نیست اما تلاش می‌کند. بنابراین، از نظر قانونی وزارت امور خارجه، مشاور امنیت ملی، رئیس‌جمهور آمریکا و همدستانشان متهم به توطئه برای انجام نسل‌کشی هستند».

کوتاه دیپلماسی

ادبیات تند ایران علیه بحرین

● سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در پاسخ به اظهارات تهدید‌آمیز وزیر خارجه بحرین، گفت: قرن‌ها پیش حکیمان پارسی گفته‌اند: «مگسی کجا تواند که بیفکند عقابی». سیدعباس موسوی، جمعه‌شب در پاسخ به سؤالی درباره اظهارات تهدیدگونه وزیر خارجه بحرین مبنی بر عدم اجازه به ایران برای بستن تنگه هرمز حتی برای یک روز، گفت: «جمهوری اسلامی ایران بر امنیت تنگه هرمز به عنوان شاهراه تأمین و ترانزیت تنگه مهم و حیاتی تأمین شود، تأکید دارد؛ اما از روی خیرخواهی و حق همسایگی به مقامات این کشور ذر‌ای وابسته هم توصیه می‌کند و ح و اندازه خود را در تهدید بزرگ‌تر از خود بشناسند. قرن‌ها پیش حکیمان پارسی گفته‌اند: مگسی کجا تواند که بیفکند عقابی!». حسین امیرعبداللّه‌یان، دستیار ویژه رئیس مجلس در امور بین‌الملل، نیز صحبت‌های وزیر خارجه بحرین با روزنامه شرق‌الاوسط را بی‌پاسخ گذاشت. با اشاره به اتهامات شیخ‌خالد، وزیر خارجه بحرین، علیه تهران و بی‌حرمتی او به عراق، گفت: این حرف‌ها بی‌اساس و بزرگ‌تر از دهان وزیر خارجه رژیم سرکوبگر بحرین است. متأسفانه مدت‌هاست که شیخ‌خالد، وزیر خارجه بحرین، به سخنگوی رسمی رژیم نامشروع اسرائیل در منطقه تبدیل شده است. سفیر سابق ایران در بحرین ادامه داد: به حاکمان بحرین گوشزد می‌کنیم که رژیم صهیونیستی هیچ راهکاری برای کسب مشروعیت خود ندارد اما حاکمان بحرین هنوز فرصت دارند از مسیر گفت‌وگوی واقعی ملی، شکاف بزرگ این مردم و حاکمیت و عدم مشروعیت حاکمان را کاهش دهند و نیازی به تلاش بی‌اثر برای کشاندن بحرین به آغوش صهیونیست‌های در حال سقوط ندارند. او اضافه کرد: «با مروری بر مواضع سبک، تکراری و فاقد عبق بحران در رژیم بحرین و همدانستانی آل‌خلیفه با صهیونیست‌ها آشکارتر شده است. ما معتقدیم مانند گام‌های سیاسی موفق در سوریه، بحران در یمن و بحرین نیز صرفاً راهکار سیاسی دارد».

پیام ظریف به همتای لبنانی خود

● **شرق:** به گزارش پایگاه خبری الشرحه، محمد جلال فیروزینا، سفیر جمهوری اسلامی ایران در بیروت، جمعه، ۱۳ اردیبهشت با جبران بایل، وزیر خارجه لبنان، دیدار کرد و پیمای از طرف محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران درباره اقدامات اخیر آمریکا علیه ایران به او تحویل داد. سفیر کشورمان در لبنان در این دیدار تأکید کرد آمریکا از طریق نقض قوانین بین‌المللی باعث ایجاد ناامنی در منطقه می‌شود. با قرارگرفتن نام سپاه پاسداران در فهرست گروه‌های تروریستی محمدجواد ظریف با همتایان خود نامه‌نگاری کرد. هر روز خبر تقدیم یکی از این نامه‌ها از سوی سفیران ایران منتشر می‌شود. اما درباره لبنان، اول خبر درخواست وزیر امور خارجه این کشور از ظریف منتشر شد؛ او در پیمای از همتای ایرانی خود خواسته بود نزار زاکا شهروند لبنانی-آمریکایی را که در زندان ایران است آزاد کند.

ظریف در «تدکس امیرکبیر»

● **ایسنا:** محمدجواد ظریف که روزهای پرتنش دیپلماسی ایران را با فعالیت زیاد پشت سر می‌گذارد، روز جمعه در «تدکس» دانشگاه امیرکبیر حاضر شد. سخنرانی او درباره «چهار اشتباهی که در روابط من کنیم» بود. «مریم امینیه»، همسر وزیر خارجه، او را در این برنامه همراهی می‌کرد. ظریف مهمان ویژه‌برنامه بود و دو داستان کوتاه از چهار اشتباه بدیهی در روابط و اثر آن بر دنیا را روایت کرد. رویداد TEDx یک گردهمایی یک‌روزه است که در آن سخنرانی‌های الهام‌بخشی انجام می‌شود.

حمله گسترده ارتش پاکستان به مخفیگاه تروریست‌ها در بلوچستان

● **فارس:** ارتش پاکستان با حمله به مخفیگاه تروریست‌ها در مرزهای مشترک با ایران عملیات گسترده‌ای را آغاز کرده که هدف از آن پاک‌سازی مرز از اشزار مسلح است. نیروهای پاکستانی در دو عملیات جداگانه به مخفیگاه تروریست‌ها در منطقه «خضدار» و «کچ» در نزدیکی مرز ایران حمله کردند که بر اثر آن دست‌کم پنج شبه‌نظامی جدایی‌طلب بلوچ کشته و تعداد زیادی زخمی شدند. در این بین، منابع ارتش پاکستان اعلام کردند امکان دارد شبه‌نظامیان سعی کنند به آن طرف مرز یعنی بلوچستان تحت کنترل ایران فرار کنند.

واشنگتن خواستار آزادی آمریکایی‌های زندانی در ایران شد

● **ایسنا:** سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا با انتشار پیامی توئیتری و با اشاره به دوران محکومیت یک شهروند آمریکایی در ایران، خواستار آزادی زندانیان آمریکایی شد که مدعی است «ناعادلانه» در بازداشت هستند. چندی است تبادل زندانی به موضوعی برای موضع‌گیری‌های رسانه‌ای مقامات دو کشور تبدیل شده است.